

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 7P/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6821200661
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladislav Ďurkáň
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2022:6821200661.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudcom Mgr. Vladislavom Ďurkáňom, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti C. V., N.. XX.XX.XXXX P. W. V., N.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Revúca, deti rodičov: matky J. B., N.. XX.XX.XXXX, A. V. XX, XXX XX Q. a otca Q. V., N.. XX.XX.XXXX, A. T. Č.. XX, o návrhu matky na zníženie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

Návrh sa zamieťa.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu 20.04.2021 sa otec mal. detí domáhal zníženia jeho vyživovacej povinnosti na jeho maloleté dcéry C. V., N.. XX.XX.XXXX P. W. V., N.. XX.XX.XXXX, na sumu 30 Eur na každé dieťa. V odôvodnení návrhu uviedol, že prišiel o podnikateľskú činnosť a aj o prácu, teraz pracuje na pracovnú dohodu, na ktorej si zarobí 10 až 13 tisíc CZK, ale teraz počas koronavírusu má horko ťažko 9 000 CZK. Keďže býva pri švagrovi (brat bývalej družky), tak nemusí platiť nájom, ale potrebuje na živobytie, preto je nad jeho sily platiť výživné 120 Eur na dieťa a preto žiada súd o zníženie výživného na sumu 30 eur na dieťa, aspoň dokým sa nevylepší jeho finančná situácia. Dohoda s jeho bývalou družkou nie je možná, tá trvá na svojom a dala ho na políciu pre neplatenie výživného, nechce pochopiť, že on toľko peňazí nemá, zo začiatku jej síce posielal 4000 CZK, ale posledné mesiace nemá ani toľko. Uviedol, že na pojednávanie (súd) sa nebude pre koronavírus a ťažkú finančnú situáciu, dostaviť. Keby si našiel lepšiu prácu s väčším príjmom, tak by si výživné navýšil naspäť.

2. K návrhu sa vyjadrila matka písomným podaním zo dňa 04.05.2021. Matka okrem iného uviedla, že nesúhlasí so znížením výživného otca na jej maloleté deti, nakoľko je od januára 2021 nezamestnaná, evidovaná na úrade ÚPSVaR v Revúcej. Jej mesačný príjem pozostáva pre ňu a maloleté deti z náhradného výživného v sume 220 Eur a dávky v nezamestnanosti, ktorú poberá od januára 2021 do júna 2021 vo výške cca 140 Eur a prídavkov na deti vo výške 51 Eur, spolu teda 411 Eur. Má dlh za vodu a elektrinu, v dôsledku čoho je voči nej vedená exekúcia, pretože po rozchode s otcom mal. detí ostal otec bývať v dome sám, nič neplatil napriek tomu, že všetko užíval a vytvoril tak dlh voči spoločnostiam VSE, SLOVAKIA ENERGY, s.r.o. a VVS. Keďže boli energie a voda písané na jej meno, vznikol jej tak dlh za vodu vo výške 800 Eur a za elektrinu dlh vo výške 500 Eur, spolu 1 300 Eur. Mesačne prispieva na SIPO rodičom 50 Eur, platí internet a televíziu- 44 Eur mes., kupuje palivové drevo, ktoré ročne stojí 800 Eur. Mesačne platí deťom obedy po 5 Eur, mal. Patrícii družinu 10 Eur za štvrťrok, mesačne minie na benzín 60 Eur, aby mohla vozit' deti denne do školy a zo školy. Platí za paušál na mobilný telefón vo výške 11,21 Eur, mal. Tamare 29,52 a sporenie 20 Eur mesačne. Matka je po operácií prsníkov a chodí každý tretí mesiac na kontroly do Košíc, čo stojí za tankovanie 30 Eur, raz ročne do Banskej Bystrice, čo stojí 30 Eur za tankovanie. Za lieky platí 4 Eur mesačne. Dcéra má zdravotné problémy, potrebuje výživové doplnky, čo stojí 5 Eur mesačne, mali zvýšené výdavky v súvislosti s pandemiou, kupovali neustále rúška, respirátory, čo ju stálo 20 eur mesačne, dezinfekčné prostriedky na ruky, čo stálo 12

Eur mesačne. Zvýšené výdavky na školské potreby- 20 Eur (zošity, perá, ceruzky, farbičky, papiere a iné). Každý druhý mesiac kupuje farbu do tlačiarne spolu za farebnú a čiernobielu 60 Eur. Má zvýšené výdavky na oblečenie, obuv, školské potreby, hygienu a čistiace prostriedky, lieky. Celý príjem použije matka na živobytie, nemôže si dovoliť nič navyše. S potrebami na deti jej výrazne pomáha jej mama, no nemôže to od nej stále očakávať, uvažuje o podaní návrhu na zvýšenie výživného.

3. Otec pri svojom výsluchu pred dožiadaným súdom v Českej republike dňa 06.10.2021 uviedol, že matka vo svojom vyjadrení uvádza, že je chorá a preto nemôže pracovať, ale on má od dcéry C. vedomosť, že sa matka nachádza na zberu jablák v Taliansku. Výživné vo výške 220 Eur hradil, keď bol živnostník, pracoval v lese s pílou. O živnosť však prišiel pred 3,5 rokom a od tej doby sa jeho finančná situácia zhoršila. Uviedol, že o zníženie výživného žiada asi od apríla 2021, kedy prišiel úplne o prácu. Nevie totiž, čo s ním bude, má nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody v dĺžke 10 mesiacov, ktorý mu mal byť uložený rozsudkom č.k. 1T/67/2021-77 zo dňa 22.09.2021. Nevie, kde má na trest odňatia slobody nastúpiť podrobnejšie pokyny nedostal. Predtým vlastnil majetok na Slovensku, aj nehnuteľný, a to dom na V. XXX/XX M. Q.. Bol vlastníkom jednej polovice tejto nehnuteľnosti a druhú polovicu vlastnila matka mal. detí. Žiadny hnutelný majetok otec nevláda, to čo zostalo v nehnuteľnosti na Slovensku teda nábytok a podobne, toto si podľa vedomosti otca matka maloletých detí presťahovala k jej matke. Na jeho majetok je vedená exekúcia, a vie o tom, že bola postihnutá aj táto nehnuteľnosť, nevie či už bola realizovaná dražba tejto nehnuteľnosti. K exekúciám došlo z toho dôvodu že s bývalou družkou (matkou mal. detí) bral pôžičky a neboli schopní ich splácať, preto sa to už vymáha exekučne. Spomínané pôžičky boli vo výške 25.000 Eur. Dlhy má otec ďalej na sociálnom a zdravotnom poistení, ktoré keď pred dvoma rokmi odchádzal zo Slovenska predstavovali sumu 4500 Eur na sociálnom poistení a 2000 Eur na zdravotnom poistení. Na Slovensku prišiel o svoju živnosť v dôsledku toho, že síce zarábala, ale hradil plno záväzkov, ale nehradil sociálne a zdravotné poistenie. Na tom mu vznikali stále väčšie dlhy, preto sám dobrovoľne živnosť ukončil. Potom sa snažil zohnať si prácu prostredníctvom jeho brata Q. V. v Nemecku. Tam pracoval brigádne asi pol roka. Pracoval tam ako robotník, skončil tam preto, lebo pracoval ako brigádnik a vždy po mesiaci odvedenej práce ho riadne nevyplatili, údajne preto, lebo nemal uzavretú žiadnu zmluvu, že je len brigádnik. Po skončení prác v Nemecku odišiel do Čiech, kde je asi od augusta 2020. Od 13.08.2020 asi do apríla 2021 pracoval na dohodu o vykonaní práce ako murár vo firme jeho súčasnej družky D. B. „ B.“. Nedostával žiadne výplatné pásky, pretože práca bola vykonávaná brigádne na základe dohody, a preto nie je schopný uviesť konkrétnu výšku výplat za jednotlivé mesiace. Výplaty dostával nepravidelne, a to podľa odvedenej práce, no pokiaľ by to mal spriemerovať, šlo vždy o čiastku asi 16 000 Kč mesačne. Z toho vždy hradil čiastku 4000 Kč ako výživné, ktorú posielal poštou k rukám matky, 5000 Kč mesačne platil za ubytovňu v Klátovech. Výživné vo výške 4000 Kč uhradil naposledy asi vo februári alebo v marci 2021, potom začali problémy s výplatami vo firme. Vo firme p. B. (jeho družky) skončil preto, lebo už nie sú vykonávané žiadne práce touto firmou z dôvodu, že neboli riadne dokončené nejaké zákazky, zo živnostenského registra firma vymazaná nebola. Od apríla 2021 do výsluchu (6.10.2021) alebo otec nikde zamestnaný, nemá žiadny zdroj príjmu. Privyrába si len rôznymi brigádami, robí čo sa naskytne, chová dobytok, robí murára. Vyplácaný je podľa toho, ako sa mu naskytne brigáda, niekedy dostane 500 Kč za deň, ale nie je to pravidelné. Je to jediný zdroj jeho príjmu, nie sú mu vyplácané žiadne dávky, nie je evidovaný na úrade práce. V súčasnosti sa zdržiava v Nýrsku, v nehnuteľnosti vo vlastníctve priateľky brata jeho družky, kde užíva jednu miestnosť s ďalšími 3 nájomníkmi, za čo platí 4 500Kč mesačne. Má družku, s ktorou ešte spoločne nehospodária, nežijú v spoločnej domácnosti, družka sa rozvádza. Okrem mal. dcér C. P. W. nemá inú vyživovaciu povinnosť. Jeho družka má 3 vyživovacie povinnosti, nie je nikde zamestnaná, je vedená ako samostatne zárobkovo činná osoba v odbore murárstva, ale príjmy z tejto činnosti nemá žiadne.

4. Na pojednávaní konanom dňa 11. februára 2022 matka uviedla, že zotrúva na svojom písomnom vyjadrení, nesúhlasí s návrhom na zníženie výživného. Jedna vec je, že otec s deťmi komunikuje, ale druhá vec je, že sa nijakým spôsobom o deti nestará. Všetko je na nej. Náklady na mal. deti narastajú. Deti sú väčšie. Všetko je drahšie. Je nutné, aby otec tento svoj nezájem nahradil aspoň v tejto miere, že finančne prispieva na mal. deti aspoň v tej sume, ktorá mu bola určená súdom. Vzhľadom na jej zdravotné problémy sa v minulosti so zamestnávateľom dohodla, že si dá pauzu. Od decembra nastúpila opäť, avšak pracuje len 10 hodín týždenne, vzhľadom na jej zdravotný stav, by to inak ani nezvládla. Jej príjem je 140 Eur. Pred tým poberala podporu od Soc. poisťovne zhruba 130 Eur, ktorá jej po pol roku skončila a bola v takej fin. situácii, že napriek zdravotnému stavu musela ísť pracovať na dva týždne do Talianska, nakoľko nemala z čoho uhrádzať všetky potreby pre seba a pre mal. deti. Tam zarobila zhruba 800 Eur, z toho musela uhradiť za cestovanie 200 Eur. Dlhšie by už zrejme zo zdravotných

dôvodov nevydržala. Čo sa týka nákladov tie sú všeobecne vyššie. Nevie to presne uviesť, avšak na stravu minie cca 150-200 Eur pre seba s dcérami. Síce žije u rodičov, ale hospodária osobitne. Stále je povinná hradiť exekúciu, ktorá bola zapríčinená otcom mal. detí, nakoľko v nehnuteľnosti, ktorú matka po rozchode opustila, býval on a do predpisu energií uviedol matkine meno, vytvoril na energiách ďalšie dlhy, sľúbil, že ich zaplatí, ale jej prišli domov exekučné príkazy. Zistila, že to neuhradil. Momentálne tá suma, ako zistila z výzvy pre zamestnávateľa na vykonávanie zrážok z jej mzdy, je zhruba 800 Eur. To je v čase, keď pracovala v min. roku ešte sťahoval exekútor po 20 Eur. Exekúcia je stále vedená. Má viacero zdravotných problémov, navštevuje pravidelne pre svoje reumatologické problémy reumatológiu v Košiciach, nakoľko má bolesti kostí, svalov, stuhnutie aj krívala no napriek tomu musela chodiť do práce. Taktiež chodievala na vyšetrenia do Brezna, týkajú sa črevných a žalúdočných problémov, napriek tomu, že naposledy vyšetrenia vyšli dobre, jej zdravotné problémy pretrvávajú. Chodí tiež do Banskej Bystrice na sonografické kontroly, nakoľko je po troch operáciách prsníkov. Mala vykonanú biopsiu. Uviedla, že pôžičky, ktoré spolu s otcom brali na prerábku ich spoločnej nehnuteľnosti neboli v celom rozsahu minuté na uvedenú prerábku, ale otec ich minul na súkromné účely, okrem iného aj v herni.

5. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka na pojednávaní navrhovala návrh otca zamietnuť, nakoľko mala za to, že zníženie výživného nie je v najlepšom záujme mal. detí.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to: rodný list mal. detí č.l. 4-5, dohoda o provedení práce zo dňa 1.1.2021 č.l. 7-9, dohoda o provedení práce zo dňa 13.7.2020 č.l. 7-12, lustrácie v Soc. poisťovni č.l. 18-19, potvrdenie o zdaniteľných príjmoch matky č.l. 29, zmluva o sporení v Prima banke č.l. 33, Soc. poisťovňa - rozhodnutie o dávke v nezamestnanosti týkajúce sa matky, rodné listy mal. detí, Platobný rozkaz 7Csp 91 2020, Exekučný príkaz EX 717/19 č.l. 40, Potvrdenie o zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie č.l. 41, Pokladničné doklady a potvrdenia o zaplatení za tovary zo strany matky č.l. 72-46, Poštové poukážky, úhrada na exekúciu, úhrada poskytovateľovi telekomunikačných služieb č.l. 47-18, Čestné vyhlásenie otca matke mal. detí č.l. 49, Výpis z účtu, dôkazu detské sporenie v Prima banke, Výpis z účtu mal. C. V. č.l. 51-63, Lustrácia Soc. poisťovne č.l. 71, Výpis z LV č. XXXX k.ú. Q. č.l. 72-73, Odpis z Registra trestov týkajúci sa matky č.l. 82, Odpis z Registra trestov týkajúci sa otca č.l. 83, Výpis zo živnostenského registra č.l. 85, Potvrdenie UPSVaR Revúca zo dňa 25.8.2021, Evidenčná karta vozidla č.l. 95-96, Výsluch otca dožiadaným súdom zo dňa 6.10.2021 č.l. 108-111, Odpoveď dožiadaného súdu čítaná úvodom pojednávania č.l. 120, Výpis z LV č. XXXX, k.ú. Jelšava č.l. 134, Lustrácia v Soc. poisťovanie ku dňu 10.1.2022 č.l. 143-148, Výpis z Registra trestov matky č.l. 149, Potvrdenie Soc. poisťovne č.l. 151, Lustrácie ODI č.l. 156-157, Potvrdenie o poberaní náhradného výživného za r. 2021 týkajúci sa mal. detí č.l. 158, Správa UPSVaR RA čítaná úvodom pojednávania č.l. 160, údaje zo stránky www. Praca. Cz s ponukou práce v okrese Klatovy a ponuky prác nájdené na webovej stránke istp. Sk, rozsudok zo dňa 19.1.2022 č. 1T 67 2021-10 a ďalším spisovým materiálom. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutočný stav veci:

7. Lustráciou registra obyvateľov mal súd preukázané, že mal. C. V. a mal. W. V., sú deťmi otca Q. V.. N.. XX.XX.XXXX a matky J. B., N..XX.XX.XXXX.

8. Výživné bolo otcovi naposledy určené rozsudkom OS Revúca č.k. 4P/67/2017, právoplatným 11.01.2018, ktorým boli na základe súdom schválenej rodičovskej dohody mal. detí zverené do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na mal. C. sumou 120€ mesačne a na mal. W. sumou 100€ mesačne. Stretávanie sa otca s maloletými deťmi nebolo súdom upravené.

9. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Revúca zo dňa 24.05.2021 súd zistil, že mal. C. navštevuje 6 ročník ZŠ s MŠ v Jelšave, mal. W. navštevuje 3 ročník ZŠ s MŠ v Jelšave. Ich ošetrovateľom je MUDr. Ahmad Zia. Matka spolu s mal. deťmi žila pri svojej matke, kde obývali časť rodinného domu. Zdravotný stav matky sa tak zhoršil (má reumatické ochorenie, ochorenie prsníkov), že od januára 2021 musela ukončiť pracovný pomer. V čase sociálneho šetrenia poberala podporu v nezamestnanosti vo výške 135 €, náhradné výživné na mal. deti vo výške 220€ a prídavky na mal. deti vo výške 51€. Pre značné zhoršenie zdravotného stavu sa matka mal. detí spolu s mal. deťmi presťahovala ku svojej matke, nakoľko sa stáva, že nedokáže vstať z lôžka a starostlivosť o mal. deti zabezpečuje stará matka mal. detí. Každé tri mesiace navštevuje lekára v Košiciach (30€ jedna cesta). Matka mal. detí prekonáva každoročne aj operácie s prsníkmi (prekonala už tri v Banskej Bystrici). Matka mal. detí udáva výdavky na pohonné hmoty vo výške 100€ mesačne (prevoz detí do škôl, zabezpečovanie nákupov), výdavky za stravu v sume cca 300€ mesačne, výdavky na šatstvo pre mal. deti vo výške 250€ na obe mal. deti raz za

tri mesiace, navštevuje s mal. deťmi očné ambulanciu v Rimavskej Sobote (cesta do RS 20€, zakúpenie okuliarov pre mal. deti v prípade potreby) výdavky na zabezpečenie hygieny predstavujú sumu cca 50€ mesačne, matka mal. detí prispieva na nájom starej matke mal. detí vo výške 50€ mesačne, mesačné dobíjanie mobilného telefónu pre mal. W. vo výške 13€ mesačne, mal. C. mala výdavky za telefón vo výške 19€ mesačne - teraz ale matka zmenila mobilného operátora, platba za internet vo výške 38€ mesačne, matka zakupuje farby do tlačiarne, kancelárske papiere, perá, zošity. Finančne je vypomáha matka. Otec mal. detí od podania návrhu na súd s mal. deťmi nekomunikuje. Otec mal. deťom zakúpil na Vianoce mal. C. fotoaparát a mal. W. veľký umelohmotný hrad. Mal. W. navštevovala ZUŠ, otec jej zakúpil elektrický klavír. Matka uhradila za pol roka výučby v ZUŠ 64€, nakoľko výučba prebiehala on line, maloletá už ďalej do ZUŠ nechcela chodiť.

10. Z odpovede dožiadaného súdu sp. zn. 16CD 39/2021 zo dňa 3.12.2021 vyplynulo, že otec nebol a nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie Úradom práce v ČR a nie je evidovaný ani správou sociálneho zabezpečenia, teda mu neboli a nie sú v rozhodnom období posl. 12 mesiacov vyplácané žiadne štátne sociálne dávky ani podpora v nezamestnanosti. Od D. B.Á., N.. XX.XX.XXXX, u ktorej pracoval na základe dohody o vykonaní práce bolo zistené, že dohodu uzavrel dňa 13.08.2020 a naposledy vykonával práce pre firmu začiatkom apríla 2021. Bola mu vyplácaná odmena: v septembri 2020 v sume 9800 Kč, v okt. 2020 8700 Kč, v novembri 2020 11200 Kč, v decembri 2020 9700kč, v januári 2021 14650 Kč, vo februári 2021 10000 Kč, v marci 2021 10 500 Kč. Firma mala finančné problémy, preto od apríla 2021 už otec pre firmu nepracoval a nebola mu vyplácaná ďalšia odmena. Žiadne zrážky z uvedenej odmeny mu vykonávané neboli.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, zo dňa 24.01.2022 vyplynulo, že matka mal detí sa podľa jej tvrdenia od 15.12.2021 zamestnala a pracuje v obchode u pána Žilku. V súčasnej dobe pracuje 4 hodiny denne, nakoľko nevie ako by zvládla pracovať na dlhšiu dobu kvôli jej zdravotnému stavu. Jej príjem činí 140€ mesačne. Matka mal. detí uvádza, že otec mal detí si neplní vyživovaciu povinnosť odkedy podal návrh na súd na zníženie výživného. Od tejto doby jej na výživu mal, detí neposlal vôbec žiadne peniaze. (cca od mája 2021). Na narodeniny poslal mal. C. kabelku. Otec maloletých je s mal. deťmi v kontakte cez sociálne siete. Matka udáva, že sa stalo že otca mal. detí zablokovala, ale to bolo preto, lebo nasľuboval mal. deťom a potom to nesplnil a mal. deti to vytýkali matke. Matka navštevuje lekára v Brezne, Košiciach, Banskej Bystrici. Matka s mal. deťmi navštevuje očné ambulanciu v Rimavskej Sobote, s mal. W. matka začala navštevovať CPPPaP v Revúcej, nakoľko maloletej diagnostikovali poruchy učenia. Orgán SPODaSK ako kolízny opatrovník mal. detí nesúhlasil so znížením vyživovacej povinnosti na mal. deti. Otec mal. detí žije v ČR a podľa internetového portálu personálka.cz., alebo správnykrok.cz je v jeho možnostiach a schopnostiach sa v okrese Klatovy uplatniť na trhu práce a uhrádzať výživné v uvedenej výške. Potreby maloletých detí vekom narastajú a otec maloletých detí by sa mal zodpovedne postaviť k tomu, že je jeho rodičovskou povinnosťou aspoň finančne zabezpečiť maloleté deti (keď už absentuje osobná starostlivosť).

12. Podľa dohody o vykonaní práce zo dňa 01.01.2021 sa otec so zamestnávateľom D. D. B. dohodol na vykonávaní pomocných prác na stavbe v rozsahu 300 hodiny pre zamestnávateľa, na dobu určitú od 01.01.2021 do 31.12.2021.

13. Podľa odpovede na dopyt od Sociálnej poisťovne doručenej dňa 23.08.2021 matka mal. detí v období od júla 2020 poberala od 11.01.2021 do 10.07.2021 dávky v nezamestnanosti vo výške 50 % denného vymeriavacieho základu 9,1593 Eur na deň. Otec mal. detí v období od júla 2020 do vystavenia odpovede nebol poberateľom nemocenského poistenia, dávok v nezamestnanosti a dávok dôchodkového poistenia.

14. Podľa odpovede na dopyt súdu od Sociálnej poisťovne zo dňa 12.01.2022 matka ani otec mal. detí nepoberali v období od augusta 2021 do súčasnosti dávky nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia ani dávky v nezamestnanosti.

15. Podľa čestného vyhlásenia Q. B. jeho dcéra J. B. (matka. mal detí) býva s dcérami u neho a mesačne mu prispieva na inkaso sumou 50 Eur.

16. Podľa exekučného príkazu č.k. 350EX 717/19 zo dňa 24.02.2020 exekútor nariadil vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy matky do výšky 620,11 Eur.

17. Z poštových poukazov priložených matkou vyplývajú úhrady 10 eur inkasnej spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o., 10 eur Exekútorovi, 44,56 Eur, 11,08 Eur a 29,52 Eur spoločnosti Slovak Telekom, 11 Eur poisťovni Kooperativa a 2,95 Eur úhrady na školskú jedáleň na každé dieťa. Z pokladničných blokov priložených matkou vyplývajú úhrady za pohonné hmoty, knihy hračky a poplatok matky na chirurgickom oddelení v sume 79 Eur.

18. Podľa odpovede UPSVaR Revúca zo dňa 11.01.2022 matka je od 11.01.2021 evidovaná ako uchádzač o zamestnanie a jej evidencia trvá. V roku 2021 poberala prídavok na dieťa vo výške 51 Eur a je jej vyplácané náhradné výživné, na mal. Tamaru v sume 120 Eur a na mal. Patríciu v sume 100 Eur.

19. Otec podľa horeuvedenej správy UPSVaR Revúca nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a nepoberá žiadne dávky ani príspevky, ktoré úrad vypláca.

20. Podľa rozsudku zo dňa 19.1.2022 sp. zn. 1T 67 2021-10 bol otec uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov nepodmienečne. Predmetný rozsudok v čase rozhodovania súdu vo veci návrhu otca na zníženie výživného nebol právoplatný.

21. Z ponuky práce uverejnenej na web stránke www.prace.cz <<http://www.prace.cz>> súd zistil, že v blízkosti bydliska otca je na pozícii „murár“ k dispozícii voľné pracovné miesto v spoločnosti SUK - stavby s.r.o. s ponúkanou mzdou 20 000 Kč, ktoré je vhodné aj pre osoby so základným vzdelaním a bez praxe.

22. Zo súdneho spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4P/67/2017 týkajúceho sa konania o starostlivosti o mal. deti V., v ktorom došlo k poslednej úprave výživného otca voči maloletým deťom (uzavretá rodičovská dohoda na sume výživného 120 Eur a 100 Eur mesačne) vyplýva, že v daňovom priznaní za rok 2015 otec priznal ročné príjmy zo živnosti 13 973 Eur pri výdavkoch 7 313,32 Eur a za rok 2016 otec priznal ročné príjmy 13 612 Eur pri výdavkoch 7 612,20 Eur. Matka pred kolíznym opatrovníkom ako priemerný mesačný príjem otca uviedla cca 1000 Eur (správa UPSVaR Revúca zo dňa 27.11.2017 na čl 82). Matka vtedy deklarovala výdavky na deti spolu 160-170 Eur (čl 69 spisu). Jej príjem zo zamestnania vtedy predstavoval cca 200 Eur mesačne.

23. Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 o rodine v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len Zákon o rodine), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

24. Podľa § 65 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

25. Podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

31. Podľa § 57 Civilného mimosporového poriadku o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

32. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. Otec maloletých detí sa podaným návrhom domáhal zníženia vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom. Výživné otca maloletých detí bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Revúca č.k. 4P/67/2017, právoplatným 11.01.2018. Pre zistenie, či je dôvodné zmeniť toto rozhodnutie, súd primárne skúmal, či od posledného rozhodnutia došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia súdu o výživnom. Nie akákoľvek, ale len podstatná zmena pomerov či už na strane maloletých detí alebo výživou povinnej osoby, predstavuje dôvod na zmenu rozhodnutia súdu o výživnom.

34. Súd musí v prvom rade zdôrazniť, že za najpodstatnejší parameter pri určovaní výživného považuje bežný príjem a majetkové pomery povinnej osoby s tým, že tento reálny stav konfrontuje s potenciálom (možnosťami) povinného rodiča. Výživné je totiž určené povinnému rodičovi na základe jeho možností a schopností. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (princíp potenciality).

35. Princíp potenciality príjmov (§ 75 ZR) je inštitútom chrániacim záujmy oprávneného a je prejavom záujmu zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávných vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov a umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Uvedené má svoj základ v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. Súd pri zisťovaní možností a schopností dosahovať určitý príjem u povinného zo zákona skúma, či prípadné vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu nebolo urobené bez vážneho dôvodu. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napríklad zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, ďalej môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené, resp. vykonával aktivitu smerujúcu k získaniu iného zamestnania. Obdobne možno posudzovať situáciu zamestnanca s určitou kvalifikáciou, v dôsledku čoho môže vykonávať prácu v lepšie ohodnotenej, vyššej funkcii.

36. Následkom princípu potenciality (ak sa nepreukáže ospravedlniteľný dôvod) je skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciálneho príjmu, t.j. príjmu pred zmenou zamestnania, ukončením podnikania, príjmu, aký by dosahoval vo vyššie ohodnotenej pozícii, z príjmu, ktorý dosahoval pred rozviazaním pracovného pomeru a pod.

37. Otec žiadal svoju vyživovaciu povinnosť znížiť od apríla 2021 z dôvodu, že prišiel o podnikateľskú činnosť aj o prácu a pre jeho celkovú zlú finančnú situáciu. V čase posledného rozhodovania súdu o výživnom (2017) otec podnikal na Slovensku ako živnostník v oblasti lesného hospodárstva - pilčik.

V tom čase súd jeho príjmy skúmal aj z daňových priznaní, v zmysle ktorých dosahoval v roku 2015 príjmy 13 973 Eur pri výdavkoch 7313,32 Eur, po odrátaní výdavkov a zaplatenej dane (28,86 Eur) tak predstavoval jeho priznaný príjem sumu cca 553,- Eur mesačne a v roku 2016 cca 465,- Eur (príjmy 13 612 - výdavky 7612,20- zaplatená daň 417,32 Eur). Aj pri takto priznaných príjmoch sa otec s matkou dohodol na výživnom spolu vo výške 220 eur, čo nasvedčuje tomu, že otcom priznané príjmy zjavne nevyobrazovali skutočne dosahované zisky otca z podnikania, nakoľko on sám deklaroval svoje výdavky na SIPO a splátky dlhov v sume cca 400 Eur (bez stravy a ostatných nevyhnutných výdavkov). Po započítaní výživného (220 Eur) na ktorého výške bol otec ochotný sa dohodnúť by tak výdavky otca prevyšovali jeho priznané príjmy. Navyše aj matka mal. detí v súdnom konaní v r. 2017 pred kolíznym opatrovníkom uviedla, že príjmy otca z jeho živnosti boli cca 1 000 Eur. Otec v tomto konaní pri svojom výsluchu pred dožiadaným súdom najprv uvádzal, že o „živnosť prišiel“ pred 3,5 rokmi, no neskôr sám uviedol, že živnosť sám dobrovoľne ukončil. Dôvodom pre ukončenie živnosti bolo podľa jeho slov to, že „síce zarábala, ale hradil množstvo záväzkov a nehradil sociálne a zdravotné poistenie, na čom mu vznikala stále väčšia dlh“. Ďalej uviedol, že potom sa snažil zohnať si prácu v Nemecku, kde pracoval brigádne asi pol roka. Otcom uvedené skutočnosti však súd nepovažoval za dôležité dôvody vzdania sa príjmu z podnikania. Len skutočnosť, že si otec nevedel správne zorganizovať hradenie jeho záväzkov (deklaroval exekúcie) a pred uhrádzaním odvodmi do sociálneho a zdravotného poistenia uprednostnil hradenie iných (presnejšie nešpecifikovaných) záväzkov, nemožno považovať za vážny dôvod pre zrušenie živnosti, navyše bez toho, aby mal v čase zrušenia živnosti otec zabezpečené iné zamestnanie resp. iný zdroj príjmu (prácu v Nemecku sa snažil zohnať podľa jeho tvrdení až potom), kde by dosahoval lepší resp. porovnateľný príjem. Na takéto zníženie príjmu otca preto nebolo možné prihliadať a je potrebné vychádzať z toho, že pri dosahovanom príjme zo živnosti, na ktorého zníženie súd neprihliada, otec pri jeho výdavkoch bol schopný uhrádzať naposledy dohodnutú a schválenú výšku výživného (220 Eur na obe deti).

38. K výdavkom otca súd uvádza, že medzi tie otec v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom na pojednávaní zaradil náklady na SIPO 50-60 Eur mesačne, 150 Eur na drevo (ročne), splátky 4 úverov mesačne vo výške 340 Eur mesačne a nešpecifikované výdavky na živnosť. V tomto konaní otec v návrhu neuvádzal žiadne výdavky (nájom neplatil), neskôr pri výsluchu uvádzal sumu 5000 Kč (205 Eur) za ubytovanie v Klatovech a neskôr 4500 Kč (185 Eur) za ubytovanie v Nýrsku. Otec deklaroval aj exekúcie, nešpecifikoval však ich presnú sumu, len uviedol, že vznikli z pôžičiek v celkovej sume 25 000 Eur, ktoré mal brať s matkou. mal detí, a nepriložil ani listiny na preukázanie uvedených tvrdení. Taktiež matka spochybňovala tvrdenia otca, že uvedené sumy, mali byť skutočne použité na ich spoločné potreby (prerábku) a otec časť požičaných peňazí minul na súkromné účely a v herni. Čo sa dlhov na sociálnom a zdravotnom poistení týka, ich skutočnú výšku otec taktiež nijako nepreukázal a ani to, či je zaviazaný na ich úhradu na mesačnej báze a prípadne v akej výške splátok. Súd na takéto nešpecifické a nepreukázané výdavky otca preto nemohol prihliadať. Je nutné poznamenať, že výživné má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami povinného a zároveň sa prihliada aj na neprimerané majetkové riziká, ktorými povinný ohrozuje svoje majetkové pomery (t.j. nezohľadňujú sa ako dôvodné výdavky). Napriek tomu, že otec žiadne z deklarovaných výdavkov nepreukázal, súd má za to, že výdavky otca na nájomné možno považovať za adekvátne a prihliadať na ne. Iné výdavky otec neuvádzal.

39. Odhliadnuc od horeuvedeného, ak by aj súd vychádzal z otcom oficiálne priznaných príjmov z podnikania na Slovensku v zmysle daňových priznaní zohľadnených v čase posledného rozhodnutia súdu (553 Eur resp. 465 Eur), potom jeho najlepšie dosahovaným príjmom po strate živnosti až do rozhodnutia súdu bol otcom deklarovaný príjem u zamestnávateľa D. vo výške cca 16 000 Kč (658 Eur) mesačne. Uvedený príjem však nebolo možné aj s ohľadom na princíp potenciality považovať za taký, ktorý bol otec vzhľadom na svoje možnosti a schopnosti skutočne schopný dosiahnuť, nakoľko šlo len o príjem z prác na dohodu, kde v zmysle otcom priložených zmlúv o vykonaní práce šlo len o prácu v rozsahu 300 hodín ročne, pričom otec nedeklaroval žiadne zdravotné problémy, ktoré by mu bránili zamestnať sa na plný pracovný úväzok, kde by bez pochyb mohol naplno využiť svoj pracovný potenciál a dosiahol by tak lepší príjem. Zároveň súd nezistil u otca žiadne prekážky, ktoré by mu bránili vycestovať za lepšie pletenou prácou do lokalít, kde je ponuka práce lepšia a cena práce vyššia. Teda ak by aj súd hypoteticky prihliadal na zníženie príjmu otca z jeho podnikania ako na dôvodné, aj takto súd dospel k záveru, že je v schopnostiach otca dosiahnuť príjem dostačujúci na hradenie stanoveného výživného. Lustráciou internetového portálu ponuky prác v Českej republike prace.cz súd zistil, že otec sa môže zamestnať dokonca aj priamo v blízkosti miesta jeho bydliska v Klatovech, a to na pozícii murára, na ktorej aj predtým na dohodu pracoval, avšak za mzdu 20 000 Kč (822 Eur), a prípadne

sa môže zamestnať na akejkolvek z množstva podobne a lepšie ohodnotených pozícií ponúkaných v blízkosti jeho bydliska, či kdekoľvek inde.

40. Ďalším parametrom pre určenie výživného, ktorý súd pri určovaní výživného skúma, sú potreby oprávnených osôb. V tejto súvislosti súd uvádza, že v rámci dokazovania považuje za hospodárne a účelné skúmať len tú okolnosť, či ide o dieťa v štandardnej sociálnej skupine alebo naopak, či dieťa pochádza z nadštandardnej sociálnej vrstvy alebo žije v chudobných pomeroch. Uvedené súd vyhodnotí podľa pomerov zistených u rodičov. Zo svojej praxe ako aj z konštantnej judikatúry vo veciach výživného súd zistil, že potreby dieťaťa určitého veku a v sociálnej skupine - sú v celkovom vyčíslení približne rovnaké, rozdiely sú často len v jednotlivých položkách. Výnimku tvoria situácie, ak mal. deti majú výrazne zhoršený zdravotný stav, prípadne, ak sú veľmi talentované a venujú sa finančne nákladnej športovej či umeleckej činnosti; v takom prípade je nutné podrobnejšie skúmanie, ktoré výdavky sú nevyhnutné na vynaloženie, prípadne zodpovedá otázku, či si dieťa vzhľadom na pomery rodičov môže takúto nákladnú činnosť dovoliť. V ostatných prípadoch pokiaľ niektoré dieťa má napr. vyššie nároky na stravu, je možné uvedený zvýšený náklad kompenzovať zníženými výdavkami na iné položky, ako sú napr. ošatenie, záujmy, kultúra a podobne. V konečnom dôsledku aj oprávnené potreby dieťaťa môžu byť uspokojené len do takej miery a v takej kvalite, ktorá zodpovedá životnej úrovni rodičov, tie isté potreby dieťaťa môžu byť uspokojované v rôznych štandardoch.

41. Na strane maloletých detí sa náklady prirodzene s vekom zvýšili. Naposledy v konaní sp. zn. 4P/67/2017 matka písomne deklarovala výdavky na deti v sume 160-170 Eur a na pojednávaní ich doplnila o obedy v škole a škôlke cca 40 Eur mesačne a úhradami na lieky za mal. Patríciiu v sume 10-20 Eur. Deti sú od posledného určovania výživného staršie o 4 roky, matka deklarovala vyššie výdavky aj v súvislosti s pandemiou (20 Eur), cestovaním (100 Eur na benzín), výdavky do školy (50 Eur) a taktiež za stravu. Matka síce pôvodne pred kolíznym opatrovníkom uviedla sumu, ktorú mesačne minie na stravu v sume cca 300 Eur, neskôr na pojednávaní uvádzala, že to nevie uviesť presne, ale je to cca 150-200 Eur na mesiac na ňu a mal. deti, síce nevedela uviesť jednotlivo pre každé dieťa, nakoľko nakupuje a varí spoločne pre seba aj pre dcéry, no pri náraste cien potravín a všeobecne spotrebiteľských cien považoval súd matkou deklarovanú sumu na pojednávaní na 3 osoby za veľmi skromnú a reálnejšia sa súdu javí suma 300 Eur, ktorú uviedla matka pred kolíznym opatrovníkom, t.j. cca 100 Eur na osobu. Po zohľadnení nákladov na energie (50 Eur mes na 3 osoby), palivové drevo (800 ročne), nákladov na internet a mobilných operátorov(44+29,50) je zjavné, že výživné, na ktorého výške sa otec naposledy s matkou dohodol (120 +100 Eur) ani zďaleka nepokryje skutočné výdavky na maloleté deti, ktoré od posledného rozhodovania súdu vzrástli.

42. Pomery rodiča, ktorý sa o dieťa osobne stará, sú pri určovaní vyživovacej povinnosti sekundárne a nie je potrebné ich dokazovať v takom rozsahu ako príjem a majetkové pomery rodiča povinného na platenie výživného. Súd preto pri rodičoch, ktorí sa o deti starajú, zisťuje len ich bežný príjem a základné majetkové pomery. Možno konštatovať, že k zásadnej zmene pomerov na strane matky nedošlo, pre zdravotné problémy matka pracuje len 4 hod denne (od 15.12.2021), jej príjem sa oproti poslednej úprave výživného mierne znížil (140 Eur mesačne), poberala tiež dávku v nezamestnanosti približne v rovnakej sume (cca 135 Eur) od januára do júla 2021. Pobera prídavky na deti spolu v sume 51 Eur mesačne. Má zvýšené náklady v súvislosti so svojim zdravotným stavom a s potrebou cestovania na viaceré vyšetrenia a je voči nej vedená exekúcia (ods. 2, 4, 16 a 17 odôvodnenia).

43. Pre úplnosť súd uvádza, že pre rozhodnutie je rozhodujúci stav v čase rozhodnutia (§ 217 ods. 1 CSP). V čase rozhodnutia súdu v tejto veci síce už bol vydaný trestný rozsudok ktorým bol otcovi uložený na trest odňatia slobody, avšak v tomto čase ešte uvedený rozsudok nenadobudol právoplatnosť. Súd preto nemohol prihliadať na uvedené rozhodnutie, ktorého účinky v čase rozhodovania súdu ešte nenastali, a vzhľadom na možnosť podania opravného prostriedku v tejto veci, možno ani nenastanú (v prípade jeho zmeny/zrušenia).

44. Nakoľko súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach otca uhrádzať naposledy stanovené výživné, jeho návrh na zníženie výživného preto zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom podpísaného súdu (v troch vyhotoveniach).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.